

Obrazec Načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki na INV¹

Namen obrazca: je predstaviti osnovne informacije o zbiranju raziskovalnih podatkov na začetku raziskovalnega projekta, to je še pred začetkom zbiranja podatkov. Drugi namen je, da se predvidi in zagotovi objava in deljenje podatkov v ustreznem podatkovnem repozitoriju.

INFORMACIJE NAČRTA RAVNANJA Z RAZISKOVALNIMI PODATKI

Avtor dokumenta:

Datum oddaje dokumenta:

Verzija dokumenta o raziskavi (če je več verzij posodabljanja dokumenta):

Licenca NRRP:

I OSNOVNE INFORMACIJE O RAZISKAVI

1. Naslov projekta oz. raziskave (navedite tudi akronim):
2. Odgovornost (Ime in priimek vodje projekta oz. nosilca raziskave):
3. Sodelavci projekta:
4. Finančna podpora (financer projekta):
5. Številka projekta (ali številka pogodbe ali naročilnice):
6. Trajanje projekta:
7. Ali raziskava vključuje zbiranje podatkov?
 - a) DA → Izpolnjevanje se nadaljuje
 - b) NE Pojasnite:
8. Ali raziskava vključuje uporabo sekundarnih podatkov?
 - a) DA → Izpolnjevanje se nadaljuje
 - b) NE

Če ste pri vprašanjih 6. in 7. izbrali odgovor »NE«, pomeni, da ste z izpolnjevanjem obrazca zaključili. Kljub temu na kratko pojasnite, za kak tip raziskave gre:

SKLOP PODATKOV

Sklop podatkov predstavlja zaključena zbirka podatkov, zbrana z isto metodo. Če je v raziskavi oz. projektu več sklopov podatkov, potem rubrike od II do VI skopirajte in jih izpolnite posebej za vsak sklop podatkov.

Primer 1: ko je prvi del podatkov zbranih z anketno metodo in drug del z intervjuji, gre za dva sklopa podatkov.

Primer 2: ko je prvo anketiranje potekalo maja 2022, drugo anketiranje pa z drugačnim vprašalnikom ali na drugi populaciji septembra 2022, gre za dva sklopa podatkov.

¹ Obrazec je povzet in prilagojen po osnovnem načrtu ravnanja z raziskovalnimi podatki Fakultete za družbene vede, ki je dostopen na spletni strani Arhiva za družboslovne podatke, <https://www.adp.fdv.unilj.si/usposobi/ZKG/nacrtovanje/>.

II OPIS PODATKOV

Naslov sklopa podatkov (če se razlikuje od naslova raziskave in če gre za več sklopov podatkov):

Zaporedna številka sklopa podatkov:

1. Vsebinska področja

Vpišite tematska oz. vsebinska področja iz klasifikacije CESSDA, ki jih pokrivajo raziskovalni podatki. Lahko jih je več.

Izberite iz šifranta <https://vocabularies.essda.eu/vocabulary/TopicClassification?v=3.0> Pojasnite (opcijsko):

2. Način zbiranja podatkov

Vpišite, kakšen način zbiranja podatkov boste uporabili v svoji raziskavi. Izberite iz šifranta

<https://vocabularies.essda.eu/vocabulary/ModeOfCollection?lang=sl>

Opišite, kako bodo podatki zbrani/ustvarjeni in kateri uveljavljeni standardi bodo pri tem uporabljeni. Premislite, kako boste podatke uredil v času trajanja projekta, npr. sistem poimenovanja, nadzor nad verzijami, struktura map. Pojasnite, kako boste nadzorovali in dokumentirali konsistentnost in kakovost zbranih podatkov. To lahko vključuje postopke, kot so ponovitev vzorca ali meritve, standardizirano zbiranje ali beleženje podatkov, preverjanje pravilnosti vnosa, itd.

Pojasnite:

3. Vrsta podatkov

Vpišite vrsto podatkov, zbranih v raziskavi. Izberite iz šifranta

<https://vocabularies.essda.eu/vocabulary/GeneralDataFormat?lang=sl>

Podajte kratek opis podatkov, ki jih nameravate uporabiti, vključno z vsemi že obstoječimi podatki in drugimi viri. Pri tem bodte pozorni na njihovo vsebino, tip in pokritost. V katerih formatih bodo zbrani podatki in zakaj ste se tako odločili? Premislite, kako bo to vplivalo na njihovo shranjevanje, varnostne kopije in dostop.

Pojasnite:

4. Predvideno obdobje zbiranja podatkov (Od kdaj do kdaj je predvideno zbiranje podatkov?):

III DOKUMENTACIJA IN METAPODATKI

Če se podatke odločite odložiti v zaupanja vreden repozitorij, vas področni repozitoriji ob oddaji podatkov velikokrat že vodijo skozi primerno metapodatkovno shemo. Splošni repozitoriji metapodatkovnih shem načeloma ne predpisujejo, zato morate metapodatke k podatkom priložiti v obliki datoteke ReadMe oz. PreberiMe v strojno berljivem formatu (.txt). Navodila za izdelavo

datotek PreberiMe skupaj z matrico lahko najdete na:

<https://data.research.cornell.edu/content/readme>.

Opišite različne vrste dokumentacij, ki bodo spremljale podatke in pomagale sekundarnim uporabnikom pri njihovem razumevanju in ponovni uporabi. Te bi morale vključevati osnovne informacije, preko katerih bo podatke mogoče najti, vključno z informacijo o avtorju, naslovom, datumom nastanka podatkov in pogoji za dostop. Dokumentacija lahko vključuje tudi podrobne informacije o uporabljeni metodologiji, analizi in postopkih, definicije spremenljivk.

IV OCENA TVEGANJ ZARADI PRAVNIH IN ETIČNIH VIDIKOV OBČUTLJIVOSTI PODATKOV

Pri vsaki točki v nadaljevanju opišite morebitna tveganja in ovire za deljenje podatkov ter opišite ukrepe, s katerimi jih boste reševali.

1. Ocena tveganja razkritja identitete posameznikov in ukrepi za varstvo osebnih podatkov (v primeru ravnanja z občutljivimi vsebinami):
 - a) NI RELEVANTNO
 - b) OBSTAJA TVEGANJE

Pojasnite:

2. Ukrep: Soglasje za udeležbo v raziskavi vključuje informacijo in pristanek za objavo podatkov v ustreznem repozitoriju (*Informacijsko pismo naj vsebuje informacijo o tem, da bodo zbrani podatki objavljeni v repozitoriju in na kak način se bodo delili.*)
 - a) DA
 - b) NE

Pojasnite:

3. Ukrep: Anonimizacija podatkov. Ali bo podatke treba anonimizirati? (*Za zaščito podatkov se pred predajo podatkov v repozitorij, kolikor je to izvedljivo, ne da bi se okrnila uporabnost, pripravi anonimizirana različica raziskovalnih podatkov.*)
 - a) DA
 - b) NE

Pojasnite:

4. Ocena tveganja razkritja poslovne ali državne skrivnosti in ukrepi za varstvo podatkov (v primeru ravnanja s takimi podatki):
- a) NI RELEVANTNO
 - b) OBSTAJA TVEGANJE

Pojasnite:

5. Ali so prisotna tveganja glede uporabe avtorsko in lastniško zaščitene vsebine. Pojasnite, kako so urejene avtorske pravice nad uporabljenim/zbranim gradivom (npr. zbirka starih fotografij, objave z družbenih omrežij in podobno) in ukrepi s tem v zvezi:
- a) DA
 - b) NE

Pojasnite:

6. Ali ste predvideli ukrepe v zvezi s tveganji razkritja posameznika ali druge zaupne informacije (npr. omejen režim dostopa do podatkov):
- a) DA
 - b) NE

Pojasnite:

7. Ali je potrebno mnenje etične komisije?

- a) DA
- b) NE

Pojasnite:

V PREDVIDENO MESTO OBJAVE oz. DOSTOPA DO PODATKOV

1. Predvideno mesto objave podatkov?
- a) repozitorij
 - b) Drugo:

Pojasnite:

2. Ali boste predvideni podatkovni repozitorij obvestili o Načrtu in se z njim posvetovali o izvedbi?
- a) DA
 - b) NE

Pojasnite:

3. Predviden čas objave podatkov

Kdaj bodo podatki predvidoma dostopni (mesec, leto)?

4. (V primeru uporabe sekundarnih podatkov): Kje in pod kakšnimi pogoji so dostopni sekundarni podatki:

VI PREDVIDENE IZJEME IN OMEJITVE DELJENJA PODATKOV

1. Ali predvidevate izjeme pri hrambi in dostopu do podatkov ter metapodatkov?

Če, DA... izberite enega ali več spodnjih odgovorov in zapišite utemeljitev.

- a) Podatki so opredeljeni kot tajni podatki, državna skrivnost.
- b) Ob upoštevanju interesov naročnikov raziskav pri razpolaganju z intelektualno lastnino, ali če gre za poslovno skrivnost oz. je takšna hramba podatkov kako drugače omejena z določili pogodbe ali druge zavezujoče projektne dokumentacije.
- c) Je dostop do podatkov v nasprotju s konkurenčnim ali drugim strateškim interesom INV, raziskovalne skupine ali financerjev oziroma naročnikov raziskave.
- d) Podatki vključujejo občutljive osebne podatke, ki jih v okviru razpoložljivih sredstev ni mogoče ustrezno anonimizirati oziroma zaščititi, ne da bi bili pri tem odstranjeni bistveni vsebinski deli podatkov in zanje ni mogoče zagotoviti režima omejenega dostopa.
- e) Drugi pravni in etični razlogi, npr. zahteve glede varovanja ali uničenja sekundarnih podatkov.

Obrazložitev in utemeljitev izjeme:

Tudi v primeru uveljavljanja izjeme, je še vedno treba pripraviti metapodatke o sklopu podatkov in pripadajočo dokumentacijo.

2. V primeru, da podatkov ne boste delili, ali boste v repozitoriju podatkov objavili metapodatke o sklopu podatkov? (npr. V repozitoriju podatkov bodo prosto dostopni metapodatki in dokumentacija raziskave, iz katerih bo med drugim razvidno, pod kakšnimi pogoji so raziskovalni podatki dostopni (npr. ob dogovoru z avtorjem raziskave, naročnikom...)):
- a) DA
 - b) NE

Pojasnite:

3. V primeru, da podatkov zaradi uveljavljanja izjem ne boste objavili v repozitoriju, ali boste zagotovili možnost pooblaščenega dostopa do podatkov v primeru preverjanja integritete znanstvenih rezultatov?
- a) DA
 - b) NE

Pojasnite:

DRUGI SKLOP PODATKOV

Navodilo: Tukaj kopiraj rubrike od II do VI

TRETJI SKLOP PODATKOV

Navodilo: Tukaj kopiraj rubrike od II do VI 24

VII STROŠKI

Navedite oceno stroškov potrebnih za zagotavljanje načela FAIR v povezavi z raziskovalnimi podatki, npr. stroški ustvarjanja podatkov, stroški dokumentacije, stroški hrambe, stroški repozitorija, stroški zagotavljanja kakovosti podatkov, stroški osebja, odgovornega za ravnanje z raziskovalnimi podatki).
